

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 ft, félévre 2 ft 50 kr, negyedévre 1 ft 20 kr. — Egyen száma 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 ft-ért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyi) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyi az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

Az ellenzék.

Az országgyűlés jelen ülészakát a napokban berekesztik és csakhamar megnyitják az új ülészakát. A törvényhozási működés lefolyt részének nem zenghetünk dicsérő éneket, mert a függetlenségi párt két obstrukciója által majdnem teljes terméketlenségre volt kárhoztatva. De a helyi bajnál, amely ebből származott, nagyobb baj az a tény, hogy az utolsó obstrukció folytán Magyarország politikai tulsulya, mely egyidőre egész Európa figyelmét magára vonta, majdnem pótolhatatlan csorbát szenvedett és hogy a külföld, mely a monarchia súlypontját hajlandó volt Budapestre áthelyezni, nyugtalansággal tapasztalta a magyar törvényhozás eljárását, melyet olyan döntő pillanatban a nemzet politikai érettségétől, magasabb felfogásától és bölcsességétől várni, feltételezni nem is lehetett.

A politikai tapintat e hiánya vajjon jóvá van-e téve a folyó év eseménye, a provizórium vita nélküli elfogadása által? Ezt majdnem kétségbe lehetne vonni, ha meggondoljuk, hogy az ellenzék soraiban vannak hivataltalan haditervek, mely az állam alkotmányos feltételeit vette célba. Arról beszélnek, hogy Bánffyval sem ujonczokat, sem költségvetést, sem indemnitást nem akarnak megszavazni, azok megszavazását az ellenzék egy nagy-

szabásu obstrukcióval akarja megakadályozni.

Ezt a mesét nem tudjuk elhinni, — s nem tudunk neki nagyobb fontosságot tulajdonítani, mint holmi ballon d'essaynek, mely meglepetést és ijedelmetszeretne elterjeszteni. Az ellenzék nem lehet oly hazafiatal, hogy az érintett szándékot meg akarja valósítani, mert eljárásának legelső következménye kell hogy a házszabályok szigorítása legyen és ehhez bizonyítvánnyal nem akarja az első buzditást adni. Az ellenzéknek be kell látnia, hogy mint ellenőrző közegnek kell működnie a törvényhozásban, hogy semmi körülmények közt sem szabad terrorizmust alkalmaznia és terveit erőszakkal keresztülvinni.

Az ellenzék okosságától várjuk azt a mérsékletet, melyet nem mindenkor tanúsított és amely mindenestre többet használhat, mintsem mértéktelensége árthat.

Honvédségünk és a magyar ifjúság.

A pénzügyi bizottság hétfői ülésén báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter diszkrét váddal illette a magyar társadalmat. Vádolta a vagyonosabb magyar szocietás régi és új oszloposait azzal, hogy a magyar tisztképzés előmozdítása érdekében nem tanúsítanak semmiféle áldozatkészséget s szemére lobbantotta a magyar ifjúságnak, hogy az ősi, katonai erények megtagadásával idegenkedik a honvédelmi szolgálatba való lépéstől. A honvédelmi mi-

niszter komoly szózata nem lep meg bennünket, mert hiszen mi e helyen már ismételt-kifejezést adtunk azon jogosult óhajnak, hogy a dugszag főpapság, mely annak idején jóvedelmét a nemzeti királyoktól eminenter honvédelmi czélokra kapta, tegyen minél több alapítványt a magyar tisztképzés fejlesztésére, hogy ezáltal nemcsak a mult iránti kötelezettségének eleget tegyen, de hozzájáruljon oly intézmény megszilárdításához, a melynek konzervatív jellege az egyház világi érdekeinek legbiztosabb támaszául szolgálhat a zavaros jelen és a küszöbön mutatkozó forradalmi jövő felforgató tendenciáival szembe. Az összes egyházaknak, különösen pedig a katolikus egyháznak nemesak hazafias kötelessége, de jól megokolt érdeke is, hogy nagymérvű áldozatkészséggel rokon-szenvet és jóindulatot tanúsítson a fejlődő magyar tisztikar iránt, mely nemesak a trónnak, de minden konzervatív érdeknek, első sorban pedig a sokak által irigylet papi javadalmak sérthetlenségének lehet és lesz a legbiztosabb támasza.

A főnemességünknek pedig még ennél is nagyobb oka van egy önérzetes, nemzeti hagyományában élő magyar tisztikar megteremtésére és fenntartására.

A dolog természetéből folyik ugyanis, hogy főarisztokráziáknak támogatni kell azt a kormányzati irányzatot, a melynek czélja a gentry, a középosztály fiainak a katonai, illetőleg tiszt pályára való irányítása.

Katonailag és politikailag egyaránt a legkiválóbb államfentartó eleme lévén a nemzetnek ez a vezérlő középosztály, a hitbizományos főnemességnek legfontosabb érdeke, hogy a honvédelem terén a gertrynek oly pozíciót biztosítson, mely e hazafias és vitész osztályt képessé tegye arra, hogy továbbra is szerves és átmeneti kapcsolatot képezzen a főnemességtől az alsóbb néprétegekhez. A közép és kis nemesség megdőlésével a főarisztokrázia elveszti legerősebb társadalmi támaszát s mint teljesen

TÁRCZA.

A parasztvezér.

(Folytatás.)

Aztán a farkasveremből elindultak együtt a kelepeczébe. Az uton még jobban felfokozta Klemm a lovak nagy barátjának érdeklődését, olyan izgatottan tudott beszélni a paripákról. Senki se sejtette az utcán, a merre őket elhaladni látták, hogy most indul Vér Antal, a nagytekinélyű paraszt, a szegedi várba.

A nagyvendéglő udvarán Klemm Jusztin oldalt kapta a revolverét és észrevétlenül felgombolta a táskáját. Aztán elkialtotta magát:

— Hej, te legény! ...

Mintha épen a kocsisát hívná. Odabent az istállóban megértették, hogy jön a csendbiztos ur a betyárral. A két legény a szénagyűjtő mögé húzódtak.

Aztán Vér Antal elől, Klemm Jusztin utána — beléptek az istállóba, melynek ajtaját a csendbiztos maga után hirtelen berántotta és a mitsem sejtő bandita háta mögé ugorva, elkialtotta magát:

— No most.

Vér Antal hatalmas, vállas alakja megrázkódott a mint Klemm Jusztin elkapta hátulról a két karját. Szörnyű, vad, kegyetlen harez következett: a két ember élet-halál küzdelme, kar-kar ellen.

A csendbiztos kiáltására nem moeozant buvó

helyéről a két csendlegény. Mikor meglátták a nagytekinélyű parasztot, a csendbiztos azonnal a sorára birták. Egy darabig nézték a szénagyűjtőből nesztelenül, mintha ott se lennének, a halálos küzdelmet.

A hatalmas erejű paraszt elordította magát a kelepeczébe és a kezei megfogva lévő emberül, a lábával küzdött.

— Add meg magad! — kiáltotta a fülébe Klemm Jusztin, mire a bandita még jobban felbőszülve, a falhoz vágódott, úgy, hogy Klemm hátul szorulván, csakhamar kidolgozta magát a biztos karjaiból. De csak ekkor kezdődött az igazi küzdelem. Hol derékon kapták egymást, hol karon kapaszkodtak, hol az egyik vérzett a harapástól, hol a másik ... a rabló sűrűn levégta a fejét, hogy azzal zuzza össze a biztos arcát, de ez ilyenkor felszabadítva egyik kezét, a torkához kapott a banditának.

A szörnyű küzdelem közepette az elszánt rabló megkerítette a revolvert Klemm oldaláról, de ez a revolvert tartó keze o pillanatban vaspántok közé szorult: Klemm ujjai fogták körül a kezefejét.

A viaskodás közben Vér Antal ordított, mint a megsebzett vadállat, Klemm is egyre szölgatt a legényeket, de ezek már a szénapadlison át kimene-kültek.

A bezárt ajtó mögül tompán verődtek ki a küzdelem hangjai. A viaskodók örületes elszántsággal kapaszkodtak egymásba és a revolverbe, a mivel nem tehettek egymástól egyebet, minthogy, hol az egyik verte be a fegyver agyát a másik fejébe, arczához, hol a másik verte hozzá a csövét az egyik

fejéhez, arczához. A fejük, az arczuk és a kezők elborult vérral.

— Meghalsz kutya.

— Szétszedlek gazember.

Kiabáltak egymásra a borzasztó küzködés közt, egy pillanatra sem engedve el egymást. Bizonyos volt a halál: de melyiket éri? Tán mind a kettőt. Egyszerre fojtják meg egymást. Vér- és verejtékecspek hullottak az ellenfelek arczáról, egymásba akadoztak a lábaik is, de az istálló földjén egyik sem hevert meg, pedig 15 perc óta tartott már a halálküzdelem.

S a hogy ott öldöklöttek, emésztették egymás erejét és kiharpták egymás arcát, karját, fülét, ajkát, a revolvert folytatva különösen ádáz harezot, egyszerre Klemm Jusztinnak sikerült a jászol felé fordítani a haramiát, úgy, hogy egy erőteljes taszítással lebukott az a két ló közé ... Lebukott, de Klemmet a közösen tartott revolvernél fogva magával rántotta. Lent a lovak közt a végső, elszánt tusakodás folyt le. A haramia leszorította az állát, mintha aczélból lett volna, hogy Klemm a torkához ne férjen, de a revolvert se adta. Ököllel zúzták egymás arcát, a bandita veszettül ordított és tigrisdühvel és erővel vetette fel magán a csendbiztos, a ki bár leteperte ellenfelét, de rajta erőt venni nem tudott. Csak a revolvert kaparíthatná egy pillanatra a kezébe. Oly gyönyörűen bele lőhetne most a mellén feküdve. De ebbe kapaszkodtak mind a kettő.

Azért nem tudták egymást megölni.

(Folyt. köv.)

exkluzív osztálya a nemzetnek, idővel megszűnik vezérlő elem lenni.

Elég hiba volt a hitbizományos arisztokrácia részéről, hogy az utolsó évtized nagy gazdasági válságaiban nem sietett a gentry-osztály anyagi istápolására. De ha most még annyira sem ismerné fel ennek az osztálynak nagy politikai és honvédelmi jelentőségét, hogy a saját állásának biztosítására alapítványokkal lehetővé tegye a szegényebb gentry fiúknak a tisztí pályára való lépését, valóban megérdemli azt a sorsát, mely a közép- és kisnemesség elpusztultával, illetőleg annak a polgári osztályokba való összeolvadásával utóleri majd az arisztokráciát.

A gazdag bourgeoisienek pedig, melynek állását, hatalmát és befolyását máris erősen ostromolja a naponta erősödő szociálizmus, annál inkább is kell, hogy pénzálzatokkal lehetővé tegye a magyar tisztikarnak minél nagyobb számban való kiképzését, mivel a bourgeoisie nemcsak hogy nem hivatkozhat a régi arisztokrácia módjára az ősök érdemeire s azok áldozatkészségére, de azért is, mivel a nemzetközi szociálizmusnak a nagytőke ellen viselendő harcában csakis hadseregünknek nemzeti és erős faji érzelmek által inspirált tisztikara nyújthat hathatós védelmet.

Tudjuk azonban másrészt, hogy arisztokráciánk, főpapjaink és pénzintézeteink legnagyobb áldozatkészsége sem vezetne célhoz, ha a magyar ifjúság nem ambícióználna a tisztí kardbojtot s nem sietne hazafias lelkesedéssel arra a pályára, melynek általuk való betöltése nekik biztos jövőt és tisztas társadalmi állást, a hazának és királynak pedig megnyugvást és a jövőbe vetett bizalmat nyújt.

Sajnos, hogy közjogi harcok és a parlamentben folyt vitatkozások inkább ellenszenvet és visszavonulást, mintsem rokonszenvet és vonzódást keltek a szülőknél a katonai, illetőleg tisztí pályára. A szülők elfoglaltságát nehéz megszüntetni, de a serdülő ifjak lelkebe sokkal könnyebb új érzelmeket, nemesebb törekvést plántálni.

Minden attól függ tehát, hogy a középiskolák tanári kara miként fogja fel ebbeli hivatását. A vallás- és közoktatásügyi miniszter megtette már e részben is a kötelességet s reméljük, hogy a tanári kar, melyről eddig leginkább csak azt tudtuk, hogy folyton fizetésemelés után eszenkedik, szintén tudni fogja a haza iránti kötelességeit. A kormány intézkedéseit illetően arról értesülünk, hogy a honvédelmi miniszter a katonai képzésre vonatkozó új törvényhozási intézkedésekből tájékoztató kivonatot állított össze s azokat több száz példányban megküldötte a vallás- és közoktatásügyi miniszternek azzal a kéréssel, hogy a középiskolák igazgatói utján osztassa szét az iskolák növendékei közt, a kik szüleikkel egyetemben utbaigazítást nyerhetnek ekként az új katonai képzőintézetekbe való belépésnek feltételeiről. Közvetlenül az iskolák karácsonyi vakációja előtt meg is történt a szétosztás. Különösen reorganizált Ludovika-Akadémia esetüké fel lehet megkérdezni a missziójának, ha évenként mintegy ötven, középiskolát végzett növendék lesz az akadémiába felvehető s a miniszter által szétosztott tájékoztatónak az a célja, hogy különösen a nyolczadik középiskolai osztály hallgatóságának figyelmét idejekorán ráterelje az akadémiába való jelentkezésre. A képviselőház pénzügyi bizottságában hozzá intézett főlhívásra kijelentette a miniszter, hogy meg fogja ismételni eme tájékoztatót, továbbá a pályázati hirdetmények szétküldését a husvét vakáció idején is, a midőn egészen aktuálissá válik az ifjúságra nézve a kérdés, minthogy a főlvételtre való jelentkezések határideje májusban lejár.

A kormány e szerint a legkisebb részletekre kiterjedő buzgalommal iparkodik megtörni a magyar társadalom közönyét és elfoglaltságát, csakhogy azok a nagy katonai reformok, melyeket ellenzéki részről évtizedeken át oly nagy garral követeltek, a nemzet méltóságához illően s katonai jelentőségünknek megfelelő módon és irányban nyerjenek megoldást, megvalósulást. Nagy feladat váre tekintetben a sajtóra is, a melynek hazafias kötelessége, hogy a magyar társadalmat úgy az alapítványok szaporítása, mint az ifjúságnak a tisztí pályára való serkentése dolgában tettekre, lelkesedésre buzdítsa.

Sajnos, hogy még a vidéki sajtó is mélysége-

sen hallgat erről a nagyfontosságú nemzeti ügyről vagy már a vidéki sajtó is azt hiszi, hogy ez a nemzet megélhet a pusztá „szenzációból“?

Veritas.

Válasz

Fekete András urnak, a „Székelyföld“ január 2-án megjelent levelezésére.

Nem az írási viselkedés, mert az soha sem volt szenvedélyem, ragadtatja, tollat kezembe, hanem a vadászat iránti előszeretetem kényszerít egyet-mást elmondani, mit Fekete András ur nem akar tudni.

Régentén szerény magam is nagyon kedveltem a kopóvali vadászatot, mert esaholásukat, daczára, hogy a zenét is szerettem, sokszor nem adtam volna egy híres koncertért, de midőn más vidéken kezdtem vadászni, meggyőződtem, hogy a kopó használata kizárja a nemesebb vad lényeges szaporodhatását, mert ha tulajdonosa feltéve, derítván megengedve, be is tartaná a tilalmi időt, csak az tudja, a ki igazán érdeklődött vagy kopója volt, hogy hány-szor szabadultak ki azok a legnagyobb ellenőrzés daczára s ki nem tudja is elképzelheti, hogy olyankor édes szabadságukat nem mindig a róka komám üldözésére, hanem ösztönüknél fogva is nagyon gyakran a vemhes suták, hasas nyulak s többféle nemes vadak zaklatására használták, mi által ha egyebet nem is értek el, de az elvetéltetést biztosították. Ezért váltam én meg oly négy kopomtól, melyek, a kik ösmerték, ritkították párját. Nem egyszer történt meg, hogy többed magammal kopókkal vadászat alkalmával a legkisebb eredmény nélkül térünk haza, míg most revirem primitív kezelése daczára többnyire szép eredményt mutatunk fel.

A róka elszaporodását csapdák föllállításával és kevés streyhinnel könnyebben megakadályozhatjuk, mint az őrvadászok garázdálkodását.

Ha elolvassa ezikkiró ur a vadász lap ez évi 1-ső számában vad felvételeket, a mely szerint Nyitra-megyében egy év alatt 42.000 nyul, 615 őz, 12.000 fácán, 33.000 fogoly stb. esett, önként lemond azon állításáról, hogy kopó nélkül megszűnt a vadászat s az állam a vadászati adó s a községek a haszn-bérek esőkenése által megrövidülének.

Hiszen Somogy, Baranya, Pest, Pozsony, Komárom, Nyitra, Gömör, Sopron és majd mindenik megyében vadásztak régente kopóval, de mióta azt felhagyták, mennyire szaporodott vad állományuk, valamint az állam és a községek bevétele is, mit a vad óvása, kimélése, véde s főleg a kopók kiirtása által vagyunk hivatva mi is utánozni s megközelíteni törekedni.

Téves Fekete ur azon nézete, hogy kopó nélkül nem lehet vadászni, hisz nem egyszer volt szerenés Gróf Hallernél a dakszik előtt medve és diszaóra löhetni s több ízben jelen lehetni, midőn az agyartat fölőre hosszat ülve tartották, míg a puskások egyike megközelíthette. Magam is a kopók kiirtása mellett szavaznék, de nem azért, hogy a szegényebb sorsu polgárokat a vadászterületről kizárjuk s az államot megrövidítsük, mert a mint a fennebb is említém, ép az ellenkező érdeke el.

Nem tartom ezek után a vadászatot kivált vidékünkön a szegényebb sorsuakra jövedelmezőnek, mert többeket ismerek, kik hasznosabban és jövedelmezőbben tudnak idejüket felhasználni, ha vadász szenvedélyükről lemondának, de ha nekik úgy tetszik, ám lássák, mert én csak tanácsosul szolgálhatok.

Még megjegyzem, hogy a brassói vadász társaság alapszabályát, a mely szerint ott agárral vadászni tilos, a miniszterium helyben hagyta s most még csak a régi közmondást ismételtem: az legyen a vadász nemes törekvése, hogy a vadat óvja, kimélje és védje.

Ezek után vagyok vadász üdvvel,
Béldi Tivadar.

Titkári jelentés.

Felolvasta Dobay János az „Erzsébet“ árvaalányház jan. 9-én tartott közgyűlésén.

Ezekben szomorú kötelességemet az elhalt iránt megtéve, még egy pár pillanatra visszatérek

építési ügyünkre, kérvén a tisztelt közgyűlést, hogy elnök bárónál által az építkezési költségek fedezésére sajátjából adott 6725 frt összeg vételét elismerni kegyeskedjék. Megemlítendőnek találom, hogy az új épület alapköve 1897. július 14-én délelőtt fél tíz órákor tétetett le elnök bárónál, az intézeti tisztviselők s nagy érdeklődő közönség jelenlétében. Az egyházi szertartást Lőrök Béla r. kath. és Székely János ev. ref. lelkészek végezték. Az alapköve a szokásos okiraton kívül a jelenleg forgalomba levő pénz nemekből egy pár darab is behelyeztetett. Az építkezést Dézsi Bálint végeztette közmegegyezésre s egy kiküldött építész bizottság gyakorolta a szükséges felügyeletet. Meg kell emletemen azt is, hogy az új szárnyépületért le kellett bontani a beltelek déli oldalán levő régi faházat, melynek anyagát elnök bárónál Nagy Károly igazgatónak ajándékozta, sok oldalú hasznos szolgálatai megjutalmazásául. Azt hiszem, hogy a tisztelt közgyűlés helyesléssel fogja tudomásul venni elnök bárónál intézkedését.

A mi a felsoroltakon kívül történt, az a rendes keretek között mozog, de minden egyes esemény méltó arra, hogy egyenkint megemlítem.

A szokásos államsegélyeket a múlt évben is megkaptuk. A vallás és közoktatásügyi miniszter ur 2400 frt s kereskedelmi miniszter ur 600 frt államsegélyben részesítette intézetünket s ezeken kívül a földművelési miniszter ur 560 frtot adott gazdaságunk fejlesztésére. Ezen utóbbi összegből elnök bárónál 120 frtot Nagy Károlyné árvaanya részére kiutalt. Tekintettel arra, tisztelt közgyűlés, hogy Nagy Károlyné 15 éven át végezte csaknem egészen díjtalanul a gazdasszonyi teendőket s ezen idő alatt sok hasznos szolgálatot tett intézetünknek, méltányosnak kell elismernünk elnök bárónál intézkedését s ön tisztelettel ajánlom, hogy ezen összeg jövőre, mint rendes fizetés folyósíttassék.

Az államsegélyek felsorolása után első helyen kell és pedig a leghálásabb érülettel megemlékezni Háromszék vármegye törvényhatóságáról és árvaszékről. — Ezen hatóságok a múlt év folyamán is igazi atyai jóindulattal viseltettek intézetünk iránt s az erkölcsi támogatáson kívül anyagilag is segélyezték. A megyei törvényhatóság ugyanis a 15 ezer frtos alapítvány kamatain kívül a tanalapból még külön 200 frt segélyben is részesítette intézetünket.

A legteljesebb elismeréssel kell megemlékeznem azokról is, kik múlt év folyamán kisebb-nagyobb adományokkal emelték intézetünk alapvagyonát. Ezen kevesek között első helyen áll Benke Gyula közdivásárhely város érdemdu országgyűlési képviselője, ki intézetünknek 500 frt alapítványt tett. Ezen kívül M. Székely Jánosné született Forget Antonia, néhai édes anyja emlékére 25 frt adott alapítványképen. A közdivásárhelyi takarékpénztár 25 frt s a kisegítő takarékpénztár 15 frt adományoztak. A felsorolt szép adományokért a köszönet iratok nyomban elküldtetek s a tisztelt közgyűlésnek egyéb teendője nincs, mint az, hogy halás szívvél vegye tudomásul.

Ezen helyen meg kell azt is említenem, hogy Weisz Berthold országgyűlési képviselő egy Kászoni Anna nevű barátni árva tartási költsége fejében 72 frtot adott. Ezen árva egy évre anyjánál hagyatott s a 72 frt nagyszámu családja fentartására fordított.

Intézetünk alapvagyonának emelésére szolgált azon bál jövedelme, melyet a múlt farsang alatt Benke Sándorné urnő és Elek Béla kir. táblai bíró ur rendeztek. Ezen mulatság 257 frt 26 kr. tiszta hasznot hajtott. A rendezők szíves faradozása pedig megérdemli, hogy ezen alkalommal halásan emlékezzünk meg róla.

Ezekben az intézet anyagi ügyeit érdeklő dolgokkal végezvén, röviden felsorolom az egyéb fontosabb eseményeket és pedig első sorban azon intézkedésekről kell megemlékeznem, melyeket részint a hála és elismerés s részint a részvétel hozott létre. Az előbb említett érzelmek kifolyása volt, hogy Gábor Péter, megyénk érdemekben gazdag alispánja és György Aladár, intézetünk jóakarója tiszteletbeli bizottsági — és Wlassits Gyula közoktatásügyi miniszter intézetünk legfőbb partfogója disztaggá választattak. Azt meg a legmélyebb részvét s ugalt, midőn Erzsébet királyné ő Felsége előtt testvére az Alensoni hercegnő szerenéslen halála alkalmával hódolatteljes részvétünket fejeztük ki. Meg-

tettük ő Felségénél névnapja alkalmával a szokásos üdvözlötünket is, ezen alkalommal ő felsége egy meleg hangú leirat kíséretében 100 frtot kögeskedett küldeni a kápolna felszerelési költségeire. — Részvétünket fejeztük ki még a múlt évben elhalt alapító tagok családjainak. Elhaltak báró Szentkereszty Irén, gróf Béli Ferenczné, öz. Kovács Áronná, öz. Csizsár Pálné, Nagy Lázárné Kézd-Vásárhelyről és Szöcs Boldizsárné Zágónból. Nagy vesztés érte intézetünket Papai István királyi kabinet irodai főnök halála által is, ki életében egyik legbuzgóbb támogatója vala intézetünknek s mindig a legnagyobb készséggel közvetítette a királyi családhoz intézett kérvényeinket s az ő jóakarata dus anyagi eredményeknek lón előidézője. Múlt évben meghalt Simon Imre zágoni tanító is, ki azon névtelen harcosok közé tartozott, kik a világ szemétől nem láttatva, a jó ügy szolgálatában egész önzéstelenül roppant munkásságot fejtenek ki. Ha életében nem ismertük, halála után tudjuk meg, hogy ő egyike volt azoknak, kik legtöbbet munkálkodtak elnök bárónő oldalán intézetünk érdekében. (Folyt. következik.)

CSARNOK

Jámor Están egyházi levelei a szerkesztőhöz.

— 128 —

Téns Szerkesztő Ur!

Igy disznó ölés évadgyán az ember csak kívül ember, belül pedéglen disznó, met egyéb sincs benne, mint sertésűhs s mikor pedéglen az ember erőst jól lakik fáján eledelével, akkor még az hon-haza sorsát es másképpen láttya, mint a mikoron éhes. Lehet, hogy az téns ellenzéki honatyák es csak így vagynak vele, mert az karácsoni s ujesztendei otthoni dinum-dánun után mindgyá megpuhultak s minek utána belátták, hogy dobbal verebét fogni nem lehessen, az további szőfojtatással felhagytak s mán most ojjan csendes esmég az országos gyülekezet, mint régen vót; hanem annál nagyobb az hadakozás az ujságlapokba egy jó mag fejrénp mán, ki ugyan Bécsbe született s méges Benkő Rózsának híjják. Ha egy asszony szemőj becsületesen éli le az élettyit, erről a kutya sem emlékezik meg, de ha egy hitvány nő szemőj négy országon keresztül csalja es bolondittya az férfinakot s mindenütt derága pénzen árulattya az szépségét, erről mán annyét innak az ujságok, mint egy kiráj járásról s osztán nincs irgalom senkinek. Akár kiráj, akár szegény ember, ha ezen nő szemőjél valaha valami bajoskodása vót, az belekerül az ujságba. Bizony ez nem becsületes dolog. Iszeg mű férfiak szonika erőst jők vagyunk, de ha méges egy küsnég megtévedünk s ha az ujságlapok minden szőttes rokoját s fejrevaló ruvát, mit valaha egy-egy kellemetes óra emlékezetűl valamely ügyibevaló leányzónak vettünk — az fejünkre boricsesák, kinyomtassák, az bizony nem válik becsületttyire az ujság lapoknak, met nekik nem az a rendeltetésik, hogy az asszony népet a nyakunkra uszitesák, mert tudnak anékült es eleget slátnak ott es, a hol nincs. Még megérem aszt es, hogy az mű jó féle Módúvát járó Opra Katink es egyszer valami éfju kirájt fog valahol magának s akkor az egész Kárbahágó belekerül a nyomtatásba, mivel hogyha az kiráj nem fizet, más adgya meg az árát. Ekkor osztán az faluban sem egy ép csipor, sem egy ép fej nem marad. Ezen esetből kifojólag én a mondó vagyok, hogy nagy urakval egy tálból sem eseresnyét, sem egyebet enni — nem jó. Megkérem azért tiszteletvel az téns Szerkesztő urat, hogy ha valamit hal-lana, hogy kárbahágói fejrénp nagy urakval trafikál, ne tesszen kiírni, met ugy olmenyünk, hogy még hírünköt sem hallja soha.

Emlittem vót, hogy az mű Mőriezunk „Kinizsi“-re változtatta nevét. Mán most született Mőrieznek egy kője s annak akart nevet adni. Én aszontam, hogy egy Kinizsinek az fia csak Lehel lehet, ki egy igen vitéz férfinak vót s csak kűrtje akkora vala, hogy 10 zsidó sem tudta vóna felemelni s 50-nek sem vóna annyi szuszszsa, hogy hangot adgyon. Ha kedve vót futta, ha nem vót, az nimet kirájokat verte fejbe vélla. Ijjen ember vót Lehel-Mőrieznek mindnyá meg es tetszet az név s ment es

nyomba az téns jegyző urhoz, hogy az anyakönyűbe jelentse be, de mikorrá odaért, az nevet el es felejtette s mikoron a jegyző ur kérdezte, hogy mi lesz a kőjök neve, Mőriez csak gondolkozott — gondolkozott s végre kinyögte, hogy „Szeszog“. Az téns jegyző először csak bámult, de később rájött, hogy „szuszog“ azt jelenti, hogy Lehel. Evvel rendbe jött az dolog s esaptunk akkora dinum-dánunot a kűs Kinizsi Lehel tiszteletttyére, hogy májig es innánk, ha meg nem virradt vóna.

Kárbahágó, 1898. január 14.

Maradtam
tiszteletvel és becsületvel
Jámor Están,
egyházi és harangkezelő.

Ujdonságok.

Előfizetési felhívás.

Van szerencsénk t. olvasó közönségünk figyelmét felhívni „Székelyföld“ című lapunkra, mely a XVII. évfolyamba lépett, egyúttal kérve továbbra is szíves pártfogását.

Előfizetési árak:

Egész évre 5 frt.

Félévre 2 frt 50 kr.

Negyedévre 1 frt 20 kr.

Községek, tanítók, iparosok és egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek 4 frtért kapják a lapot.

Tudatjuk egyben azt is, hogy lapunk t. előfizetőit azon kedvezményben is részesíthetjük, hogy a **Budapesti Bazárt** negyedévi 1 frt 50 kr helyett 1 forintért rendelhetik meg.

A „Budapesti Bazár“ havonta kétszer megjelenő szépirodalmi divatlap; minden számában számos ábrán mutatja be a legújabb hölgy- és gyermekdivatot, a legújabb kézimunkákat. A „Budapesti Bazár“-hoz mellékelte szépirodalmi részen regényeket, tárcákat és költeményeket közöl.

Midőn 1898. év januárban az új előfizetést megnyitjuk, tisztelettel kérjük lapunk t. előfizetőit, hogy az előfizetési pénzeket hozzánk beküldeni szíveskedjenek, hogy a **Budapesti Bazárt** b. címűkre azonnal megindíthassuk.

Lapunk t. előfizetőinek b. figyelmét úgy lapunkra, mint az általunk nyújtott kedvezményre ismételt felhívja, vagyunk kitűnő tisztelettel

„Székelyföld“

szerkesztősége és kiadóhivatala

— **Időjárásunk** ismét egy kis télies színt öltött magára. Miután a héten át a hőmérő alig süllyedt még éjjel is a fagypontra alá, szombaton hideg lett s a hőmérő reggel 6—8 fok hideget mutatott. Más években a 8° hideg az enyhébb időkhöz tartozott, de az ideai télen ez ritkaság számba megy.

— **Koresolya sport.** Az új jégpályánk már mult szerdán átadtatt a használatnak, de a szerlelt enyhe idő miatt már esőtörtőkön ismét el kellett zárni. Az intéző bizottság elhatározta, hogy vasárnap tartja az ünnepies megnyitást. Egyúttal azt is a közönség tudomására hozza, hogy ezután estéli koresolyázások is lesznek s e célból a pályát lámpákkal fogja megvilágítani. Ilyen napokon a rendes tagok által is 10 kr. fizetendő a világitási költségek fedezésére. Ugyanilyen díj fizetendő akkor is, ha zene van a pályán, mivel az ilyen mű kiadásokat a társaság pénztára nem bírja meg. Végül szükségesnek tartja az intéző bizottság azt is a közönség szíves tudomására hozni, hogy a jégpálya csak akkor használható, midőn a zászló ki van téve a helyiség kapuján. Más alkalommal, midőn t. i. az idő igen enyhe, vagy a pálya javítottak — tilos a bemenet. A mint már jelezve van, tagsági jegy ára 1 forint, családjegy 4 személyig 2 frt, nem tagok részére egy-szeri koresolyázás 10 kr., szolgálati díj minden személy után naponként 3 kr. Az intéző bizottság.

— A háromszekvármegyei „Erzsébet“ árvaleány-nevelő intézet javára tett szíves adakozá-

sokról. Karácsonyra adtak: Nagys. Benke Gyula országy. képv. 15 frt; Br. Szentkereszty Irén 3 frt és két véka almát; Szonda László 1 frtot, Demeter Eremiás (Brassó) egy nagy csomag süteményt és cukkerlit; Piplinger Gyula 5 kiló szappan, 100 drb írka és 20 iv papirost; K. Csizsár Józsefné 2 koszu füge s 100 drb. írkat; id. Tóth Istvánné 1 kosár almát, 10 kendőt; Ifj. Tóth Istvánné 4 mét. kartont. Fogadják a jó szívű adakozók az árvák nevében kifejezett őszinte köszönetünket és halánkat. Kézd-Vásárhely, 1898. jan. 12-én. Id. Tóth Istvánné, int. alelnök. Martzi Ferenc, int. jegyző.

Nyilvános köszönet. A kézdívásárhelyi „Stephánie“ menedékház 1897-ik évi karácsonyfájára adtak: nagys. Benke Gyula orsz. képv. ur 15 frtot; Br. Szentkereszty Stephánia 6 m. 3 frtot; Br. Szentkereszty Irén 6 m. 1 frtot; Öz. Cserey Jánosné 6 n. 1 frtot; Benkő Pálné urnő 80 krát, Hankó Lászlóné urnő 30 kr. Id. Tóth Istvánné 4 méter parhett; Ifj. Tóth Istvánné 4 méter parhett; K. Csizsár Józsefné 2 méter kartont s egy kalásot. Fogadják a nemeslelkű adakozók az öregek nevében kifejezett őszinte köszönetünket. Kézd-Vásárhely, 1898. jan. 12-én. Öz. Benkő Pálné, int. alelnök. Martzi Ferenc, int. jegyző.

— **Leharapta a kedvese orrát.** Különös szerelmi tragédia játszódott le vasárnap Miskolcson a füzes-utczában. Pöcz Pál fiatal köművessegéd már régóta szerette a szép Potenka Marit. A leány viszonzta a legény szerelmét, azonban a leány szülei utját állták a fiatal pár egybekelésének. Ekkor a legény borzasztó bosszút foralt; elment a leányhoz, torkon ragadta és fojtogatni kezdte. Segélykiáltásaira hozzátartozói siettek elő, mire a bosszútól dühöngő fiatal ember megsefította a leányt; az orrát harapta le. Magán aztán több szurást ejtett. Még mielőtt ápolás alá vették volna, meghalt.

— **Pusztító földrengés.** Amboina sziget fővárosát a földrengés teljesen lerombolta, 80 ember meghalt, 200 pedig megsérült. A helyőrség és az ott horgonyzó hadihajó tisztjeit nem érte baj.

Rövid hírek.

A prágai statariumot felfüggesztették, de a felfüggesztés után egy nappal már ismét voltak kisebb utcái zavargások. — **New-Yorki** sürgöny szerint Edison új érezt fedezett fel, a mely bizonyos százalékig öntött vassal vegyítve, az utóbbit oly keménnyé az és ruganyossá teszi, mintacél. — **Lümnice** Dóra budapesti cselédleány, hogy ballépésének következményeitől megszabaduljon, újszülött gyermekét egy konyhakéssel a szó szoros értelmében összeapította s vadállatias munkája után a holttest darabjait a szemetes ládába dobta. Elfogták. — **Kairóból** írják, hogy Egyiptomban a legutóbbi népszámlálás szerint a lakosok száma 9.735.405. Tehát 10 év alatt a lakosok száma 2.920.000-rel szaporodott meg. **Baksa Sándor.** Hódmezővásárhely polgármestere a város közgyűlésén kijelentette, hogy a tanács és ő a várost ért károk megtérüléseért becsületével és vagyonával kezkesedik. — Ujabb Szabó Sándor főpénztárnoknál konstaltak hatezer forintnyi hiányt.

Nyiltér.*)

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házszer ellentáll az idő megpróbálásnak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító hadörzsölőként alkalmaztatik küszvényél, csuznál, tag-szaggatásnál és megműléseknél és az orvosok által bedörzsölés-sokre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakarta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerű házszer**, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegonkénti árban majdnem minden gyógyszerárban kőszletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerész **Budapesten.** Bevásárlás alkalmával igen óvatossak legyünk, mert több kisebbbörkű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni,** az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzék nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

*) E rovat alatt közlőttekért felelősséget nem vállal aszerk

